

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Abdulhamit Gül* tarafından Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Abdullah Koç

HDP Ağrı Milletvekili

2010 ile 2019 yılları arasında TİHV'e başvuran toplam 241 kişi gözaltında çıplak arama/soyma uygulamasına maruz kaldığını belirtmiştir. Ayrıca bu kişilerden 28'i vücut boşluklarında arama yapıldığını belirtmişlerdir. Bu veriler, gözaltına alma yönetmeliğinde çıplak aramaya yönelik bir düzenlemenin bulunmadığı da düşünüldüğünde söz konusu fiilin keyfi, yaygın bir uygulama ve sadece günümüzde değil uzun yıllardır var olan ciddi bir sorun olduğuna işaret etmektedir. İHD Dokümantasyon Merkezi ve Merkezi Hapishaneler Komisyonu tarafından tespit edilebildiği kadarıyla 2020 yılında ülke hapishanelerinde çıplak aramaya direndiği için fiziksel şiddete maruz kaldığı veya çıplak aramaya zorla maruz bırakıldığı iddia edilen kişi sayısı ise en az 174'tür.

Eskişehir H Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Cihan Alkan ailesiyle yaptığı son telefon görüşmesinde cezaevinde yaşanan hak ihlallerini aktarmış. 11 kişinin aynı hücrede tutulduğunu aktaran Cihan Alkan, mahpusların tamamının ağır hasta olduğunu ve çoğunun kanser vb. hastalıkları olduğunu iletmış. Mahpuslar, tedavilerini içerde sürdüremiyorlar, hastane sevkleri sırasında dayatılan çıplak arama, ağız içi arama ve 14 günlük karantina sürelerinden dolayı hasta mahpuslar kontrollere gidemiyorlar. Son dönemlerde cezaevlerinde yaşanan çıplak arama iddialarına bir de ağız içi arama ve tek kişilik hücrelerde tutulma uygulamalarından dolayı birçok cezaevinde hasta mahpuslar tedavilerine devam edemeyip ağır sağlık sorunlarıyla karşı karşıya kalıyorlar. Bir teamüle dönüşen bu hukuk dışı uygulamaların derhal son bulması ve hasta mahpusların tedavilerine dışarıda devam edilmesi gerekmektedir.

Eskişehir H Tipi Cezaevi'nde tutulan mahpusların maruz kaldıkları hak ihlallerinden birkaçı şu şekildedir:

- Tutuklu ve hükümlülerin cezaevi içerisindeki her yasal talepleri neticesinde keyfi bir şekilde birçok disiplin soruşturmasının başlatıldığı, tutuklu ve hükümlülerin sürekli disiplin cezası aldıkları iddia edilmektedir.
- Cezaevinde sağlık hakkına erişim tamamen kısıtlandığı gibi hasta tutuklu ve hükümlülerin tedavi koşullarının ortadan kaldırıldığı iddia edilmektedir.
- Hastaneye sevk sırasında ağız içi ve çıplak arama iddialarından dolayı mahpuslar tedavilerine devam edememektedir.

- Aynı koşullar altında bulunan tutuklu ve hükümlülerin, sosyal faaliyetlerinin engellenmesi hem hukuka hem de temel insan hakları kurallarına aykırıdır. Bu haliyle pandeminin tam bir tecrit haline dönüştüğü söylenmektedir.
- Yemekler yetersiz, sağlıksız ve eksik verilmekte, mahpusların açlıkla tehdit edildiği iddia edilmektedir.

Bu bağlamda;

1. Eskişehir H Tipi Cezaevi'nde tutulan hasta mahpusların hastaneye sevkleri sırasında ağız içi ve çıplak aramaya maruz kaldıklarına ilişkin iddialar doğru mudur? Bakanlığınız, söz konusu iddialara ilişkin herhangi bir soruşturma veya kovuşturma başlatacak mıdır?
2. 2010 ile 2019 yılları arasında TİHV'e başvuran toplam 241 kişinin gözaltında çıplak arama/soyma uygulamasına maruz kaldığı bilinmekte midir?
3. Eskişehir H Tipi Cezaevi'nde ağız içi ve çıplak arama iddialarından dolayı hakları ihlal edilen mahpuslara ilişkin herhangi bir girişimde bulunacak mısınız?
4. 2002/2021 yılları arasında ülke hapishanelerinde ağız içi ve çıplak aramaya direndiği için fiziksel şiddete maruz kalan veya ağız içi ve çıplak aramaya zorla maruz bırakılan kişi sayısı kaçtır? Söz konusu cezaevleri hangileridir?
5. Cihan Alkan'ın, Eskişehir H Tipi Cezaevi'nde 11 kişinin aynı hücrede tutulduğunu ve çoğunun ağır hasta olduğuna ilişkin öne sürdüğü iddialar doğru mudur? Hasta mahpusların tedavilerine dışarıda devam edebilmeleri için herhangi bir girişimde bulunacak mısınız?
6. Eskişehir H Tipi Cezaevi'nde mahpuslara yemeklerin eksik verildiği bilinmekte midir? Mahpuslara eksik yemek verilmesinin gerekçesi nedir?
7. Eskişehir H Tipi Cezaevi'nde bulunan mahpusların maruz kaldıkları iddia edilen yukarıdaki tespitlerin incelenmesi ve önlenmesi amacıyla herhangi bir soruşturma veya kovuşturma başlatacak mısınız? Şayet başlatmayacaksanız bunun nedeni nedir?